

Lettlandsresa 23/4 - 26/4 2006

tillsammans med Janne Drigoris, Ann-Sofie Tedenljung, Lennart Wahlén och Anna Holst.

Sö 23/4

Blev upphämtad i Hållsta av AST och JD och vi for ner till Skavsta. Träffade LW och AH och checkade in via nya automatincheckningen. Diverse omlastningar och retsamma kommentarer över AST:s gigantiska resväska som bara den måste vägt maxgränsen. Efter lite strul för LW att få med sitt stativ genom säkerhetskontrollen slog vi oss till ro och fikade och rätt som det var så var det dags att kliva på plan och innan vi fattat vi var på väg hade vi landat i Riga på mindre än 50 min.

Bilen, en stor Opel hämtades och vi började färden norrut. JD guidade oss till Eskilstunas vänort Jurmala. Ett kortstopp i denna lyxbadort där vi gick ner till havet. En *kentsk tärna* sträckte förbi.

Vi åkte vidare och inhandlade rökt fisk. Ett kortstopp vid havet på en plats där det låg mycket svan. Det visade sig att samtliga ca 100 ex var *tundrasvan*. Även något par *snatterand*, *bläsand* och *stjärtänder* sågs.

Vi stannade vid stor Rimi-butik i Roja och handlade picknickmat och öl och sen visade JD oss på fin restaurang. Generellt var det snudd på omöjligt att förstå vilka hus som var restauranger och ännu mindre om dessa var öppna p g a föredömligt elsparande för det mesta var nedsläckt. Roja-restaurangen var "halvöppen" Man kunde fixa fram en soppa som visade sig innehålla det mesta och var suverän. Till detta dracks bl a björksavssaft. Den tog nog udden av AST:s förkylning.

Nu var det ganska mörkt och vi stannade bara till vid Kolka-udden innan vi drog till Mazirbe och naturreservatets "lodge". På vägen stöttes *morkullor*.

Helt enorm lodge som passades av textillärarynnan Ilse. Brasan brann och vi kunde i princip få var sitt rum. Vi kom överens att JD skulle hämta oss vid 5 och slocknade till slut.

Dagens art: Tundrasvan

Må 24/4

Somnade fram mot småtimmarna och vaknade av knackningar. Alla sov så gott utom JD som hämtade oss på avtalad tid. Lite generade kom vi iväg trekvart senare än beräknat. JD hade dock sen möjlighet att påminna oss om denna sovmorgon när han tyckte det var lämpligt...

Strålande morgon med pampig fågelkör. Vi stannade till vid brandfälten norr om Mazirbe och där hördes trumningar från 2-3 *vitryggig hackspett* och en *spillkråka*. *Orrarna* kuttrade i bakgrunden.

Några timmar kunde vi sen ägna åt sträcket uppe vid Kolka. Fantastiskt fint! Påminde om Skagen fast här var det mer koncentrerat. Två andra skådare var också på plats. En professor från Riga och en engelsman som varit på plats i 10 år under vårsträcket.

60- talet *dvärgmåsar*, uteslutande ad fåglar sträckte samt mer än 100 *smålom* och enstaka *storlommar*. *Kenska tärnor* och enstaka *fisk- och silvertärnor* sträckte också. Att lokalen var en lovande rovfågelslokal kunde också anas. Enstaka *sparvhökar* och *fjällvråkar* drog ut.

Vi hade avtalat möte med en av reservatsguiderna Jannis och JD:s granne Eggils om en reservatstur. Vi åkte söderut nån mil från Mazirbe till en utkikspunkt med nybyggt utkikstorn, ”blå tornet”, fast det var grönt! Jannis berättade entusiastiskt över alla vallarna från Litorinahavet. En *mindre skrikörn* dök upp över skogen tillsammans med två ormvråk. Från andra hållet kom en *svart stork* farandes. Två ”målarter” på en minut! Häftigt.

Vi åkte sen till Peterssjön där vi gjorde vandring ut i våtmarken. Extremt fågeltomt så när som på ett par *sångsvan*. Vanlig groda sågs också, inkl parning. I skogen hördes bl a *talltita* och *sidensvans*.

Vi sa hej då och farbröderna tackades av med en Enskärströja. Strax efter upptäckte AH en *svart stork* över bilen. Vi kunde under en kvart beskåda två *svarta storkar* på riktigt njutavstånd. Helt säkert en häckning alldeles intill oss och de kollade läget vad vi var för några.

Vi åkte till Dundaga där vi intog en mycket smaklig lunch. Överlag var all mat fantastisk. Delvis naturligtvis p a att JD visste vad som var bra och inte. En måltid med gott kött, vitlöksbröd och ett par öl kostade runt 30 skr.

Tillbaks norrut för ett havstopp vid Rigabukten igen vid ett badställe som hette Gipka. Vi stannade till en halvtimme för att kolla ängsmarkerna lite längre in mot land. *Busksvättor* sågs samt en *havsörn*, *ormvråkar* och en *stenfalk*. Även en ob. kärrhök.

LW och jag lämnades av vid Kolka medan de andra tog en seightseeing i Mazirbe och bastade.

Lite lägre fart i Kolka nu på eftermiddagen, men fortfarande fantastiskt. Enstaka *tornfalkar* sträckte ut och *sparvhök* hela tiden. *Dvärgmåsar* fortsatte att sträcka samt några flockar *storspov*. Enstaka *småspov* och en *myrspov* i flockarna. LW hörde en *lappspurv* som landade några sekunder framför oss. Resans enda *sädgåsflock* i horisonten.

Engelsmannen hade berättat om ett sträck av hornuggla i skymningen. De skulle sitta längst ute i träden på udden och sen ge sig av. Detta ville vi alla se. På kvällen när jag kände mig ordentligt genomfrusen kom de andra med den rökta fisken och champagne. Nejonögen visade sig vara en besvikelse. Kanske delvis för min premiärtugga bestod av huvud och inälvor. En möjlig uggla i mörkret var det enda som syntes. Hemma hade Ilse brasan igång. Den och whiskyn värmde.

Dagens art: svart stork

ti 25/4

LW och jag tog oss åter upp till Kolka.. Mulet, enstaka regnstänk och vindstill. Inga hackspettar hördes. Vi kom till Kolka strax innan kl 6 och ställde oss på post vid vår favoritplats vid radarstationen. Plötsligt startade sträcket. Det bara smälde till och fågel pumpades formligen ut över udden. LW kollade havssträck och jag skogen. 1000-tals *bo/bergfinkflockar*, *grönsiskor* och *trastar* välde fram över skogen tillsammans med småflockar av *korsnäbb* och *sidensvans*. Enstaka *sparvhökar* i en strid ström. Över havet drog lommar. Under våra två och en halv timme vi hade till förfogande drog mer än 1000 lom, mest *smålom*.

Ett tjugotal *fjällvråkar*, någon *blåhökshona* samt 2hanar och en hona *ängshök* sträckte samt den riktiga stänkaren, en gammal hane av *stäpphök* rätt över huvudet!

LW hörde också en *gulhämling* som cirklade runt oss några sekunder.

Vi beslöt att glädja oss åt timmarna vi fått och inte sörja att vi måste lämna detta smörgåsbord. På hemväg från Kolka sågs en *tjäderhöna* vid vägkanten.

Vi samlade ihop oss. En *mindre hackspett* ropade vid lodgen. Dagen ägnades sen åt att åka till skolan "Livslust". Ett stopp på vägen för en utfärgad hane av *ängshök* och storkfotografering. Livslust är ett samarbetsprojekt mellan Sverige och Lettland. JD har varit med och förmedlat kontakter mellan svenska företagare och livslust. Vi träffade rektorn Eddie Pettersons och guidades av tredjeårs- eleven Maris runt i syateljen och snickarverkstan. Skolan arbetar med ungdomar med svår social bakgrund och ger dessa en yrkesutbildning. Standarden var mycket hög på utrustning. Vi åt lunch med Elisabet från Sverigekontoret som berättade mer om verksamheten men mest var uppfylld av Silvias närstående besök på skolans 10-årsjubileum. Elisabet förmedlade en ganska okunnig och reaktionär mytbild om svensk skola som något fördunklade entusiasmen över livslustprojektet.

Vi arbetade oss norrut igen. Utanför staden Renda upptäcktes först en sen ytterligare två **skrikörnar**. Fåglarna tog snabbt höjd och det var svårt att få riktigt grepp om dem. Åtminstone en av fåglarna hade jämt mörkfärgad vingundersida vilket gav oss intrycket av större skrikörn. Vi reviderade alltihop till kvällen. Troligen rörde det sig om mindre skrikörn i alla fall.

Tyvänn hade allt jobb med att upprätta kontakt med Kuldiga Environmental school varit förgäves. Fast vi åkte till staden Kuldiga i alla fall. På vägen hittade vi en gammal kultplats vid en liten flod där vi fikade. *Entita* sjöng. Jag tog en liten extrapromenad vilket visade sig vara dumt för vid flodbädden halkade jag ner i ett lerhål. Jag fick sitta i regnkläder resten av dan. Kuldiga hade Europas längsta av något okänt som JD inte ville avslöja. Det visade sig vara Europas längsta (på bredden) vattenfall. Dock inte mer än en meter högt. Vid fallet hoppade hundratals laxar. Ingen syntes ha framgång. Vi inhandlade mer fikabröd och AST köpte linneduk. Vi nådde igen den nordöstra kusten vid Jurkalne där vi fikade och spanade ut över havet. Stor flock med *fiskmå*s och runt 1000 *alfågel*.

Sen vidare till Ventspiels. Staden styrs med järnhand av mångmiljonären Lamberg med fru. Invånarna verkar i alla fall nöjda med sin borgmästare som satsat på upprustning. Staden har tydligen gott om pengar för den tjänar som utskeppningshamn för rysk ammoniak. Vi tittade lite på elitbasketlagets träning och åt middag i sporthallsrestaurangen.

På vägen norrut mot Mazirbe gjordes ett stopp vid ett gammalt sovjetiskt fäste med radarstation. Jag hade slumrat till och vaknade vid åsynen av den ännu fungerande radiovågsstationen som såg ut som ett jättelikt flygande tefat med omgivande spökstad.

LW och jag blev inbjudna till JD:s sommarhus och gjorde en tur till stranden. Tjejerna gick hem. Vi sammanstrålande för samkväm vid brasan.

Dagens obs: stäpphök

On 26/4

Väckte LW innan fem och vi gjorde en tur till Kolka igen. På morgonen hojtade en *kattuggla*. Ytterligare en samt en *sparvuggla* hördes på vägen.

Återigen en fin morgon vid radarstationen ute vid Kolka. Inte samma tryck som gårdagen men ändå bra. Sparvhökar fortsatte att sträcka ut liksom lommar, spovar samt tättingar. Tre *blåhökar* samt en *ängshök* och en honfärgad *stäpphök* likaså. Stäpphöken ser ännu spänstigare ut än ängshöken. Hals"boan" också tydlig.

Vi tog adjö av den alltid närvarande pratsugne och sympatiska engelsmannen och åkte tillbaks och packade ihop. Vid lodgen sjöng nyanlända *lövsångare* och *grönsångare*. Vi träffade JD vid Mazirbe skola. Det är en specialskola för 5-9 klassare som inte klarar av storgrupp. För närvarande är det 70 tal elever och 22 lärare. Två tredjedelar av eleverna är pojkar. Vi träffade biträdande rektorn Dzintra som hade lektion. Typiskt nog matteprov. Skulle vi göra en blixervisit till Söderskolan skulle inte 8 elever sitta knäpptysta och göra 50 matteuppgifter...

Vi träffade också rektor Lena som visade runt. Skolan är ett internat och grabbarna bor i utjänta svenska flyktingförläggingsängar i logement. Tjejerna bor 5-6 ihop i små lägenheter. Jämfört med standarden på Livslust var det här långt ifrån. Vi förstod också JD:s engagemang för skolan. Det vore intressant med någon form av fortbildning/utbildning med skolan framöver.

Vi sa hej då till regionen och stormade söderut snabbaste vägen mot Riga. Mer än 40 bon av vit stork sågs på vägen. Stopp för inhandling i Talsi.

Riga visade sig lida av trafikinfarkt. Vi hade jämt göra att bli av med bilen. JD guidade oss genom gamla stan fram till de många marknadsstånden vid Zeppelinhallarna. JD hade styvt jobb att hålla ihop gruppen som var och en skulle handla sitt...

Väl ute på flygplatsen fick vi åter stuva om bagaget. Vissa väskor vägde bara några kg andra (jag säger inte vilken) bra mycket mer. Allas bagage checkades in till slut. Vi tog en sista lettisk måltid på den utsökta flygplatsrestaurangen Lido.

Lika plötsligt som vi kommit över var vi tillbaks i Skavsta en kvart innan vi startat. Kramar och tack och AST och JD skjutsade hem mig så jag var hemma halv 8 på kvällen. Kanonguiden JD avtackades med fågel från hela gruppen.

Imponerande resa som gav mersmak!

Dagens obs: stäpphök

Nicke Helldorff

Artlista Lettland 23-26/4 2006

Smålom otroligt sträck vid Kolka. Under tisdagen ung 600 i timmen.
Storlom se ovan. Inte fullt lika många
Skäggdopping enstaka
Gråhakedopping 2 ex sträckte Kolka
Storskarv enstaka. Betydligt mindre allmän i motsvarande svensk kust.
Häger enstaka
Svart stork 1 ex fr Blå tornet, sen 2 ex vid häckplats.
Vit stork allmän i jordbrukslandskap. Fanns ej uppe runt Mazibe
Knölsvan enstaka
Sångsvan enstaka
Tundavan ca 100 i Rigabukten
Sädgås en flock på ca 50 ex mot norr Kolka
Grågås 2 ex
Gravand enstaka
Bläsand ett par vid tundrasvanen, samt några sträckobsar
Snatterand 2 par
Kricka enstaka
Gräsand täml allmän
Stjärtand 3 hanar vid tundrasvanplatsem
Årta c a 10 sträckte
Bergand allmän rastare vid havet
Ejder bara enstaka observationer. Mycket fåtalig
Alfågel Särskilt fint sträck på onsdagen vid Kolka och stor samling vid Jurkale
Sjörre den dominerande sträckarten vid Kolka
Svärta betydligt fåtaligare än ovanstående
Knipa enstaka
Storskrak enstaka
Småskrak täml allmän
Salskrak en hona rastade vid Kolka
Havsörn 1 subad inlandet, 1 ”supergammal” Kolka + subad Kolka
Brun kärrhök runt 20 sträckande, mest honfåglar
Blå kärhök 5-6 stycke honfärgade
Stäpphök 1 gammal hane samt honfärgad Kolka
Ängshök 3 ex Kolka plus gammal hane utmed vägen
Sparvhök Över hundra varje morgon vid Kolka
Ormvråk enstaka inlandet
Fjällvråk 20-tal på sträck. Inga inlandsobsar
Mindre skrikörn 1 ad från Blå tornet
Ob. skrikörn 3 ex Redna
Tornfalk 5-6 Kolka
Stenfalk 1 ex inlandet, 1 sträckande Kolka
Lärfalk 1 ex Kolka
Orre Det formligen kokade av orre hela vägen mellan mazirbe och Kolka
Tjäder en hona Kolka
Trana enstaka, 5 ex sträckande kolka
Strandskata enstaka Kolka
Tofsvipa fåtaslig. Fanns bara i jordbruksbygden med 5-6 ex.
Kärrsnäppa 1 ex rastande kolka

Enkelbeckasin hördes vid 2 tillfällen nära Mazirbe
Morkulla 2 ex första kvällen nära Mazirbe
Myrspov 1-2 ex i storspovsflock
Småspov 4-5 ex i storspovsflock
Storspov c a 200 totalt i småflockar sträckande Kolka
Rödbena 1 ex rastade Kolka
Gluttsnäppa enstaka rastande kolka
Skogssnäppa enstaka
Drillsnäppa två ex hörda i Kolka
Dvärgmåsfint sträck må och tisdag i Kolka. Ett par hundra bästa dagen
Skrattmåsfint allmän sträckare Kolka. Inga kolonmier dock
Fiskmåsfint täml allmän på sträck. Ett par hundra vid Jurkale
Gråtrut täml allmän
Havstrut enstaka
Skräntärna 1 ex Kolka
Kentsk tärna enstaka
Fisktärna enstaka
Silvertärna 1-2 ex
Småtärna 4-5 ex Kolka
Tamduva 2 vita, kanske brevdovor Kolka och några nära Riga
Skogsduva "Falsterbostämning" på duvsträcket vid Kolka. Kanske 100
Ringduva Se ovan kanske 1000
Turkduva 1 ex Kolka
Sparvuggla 1 ex Mazirbevägen
Kattuggla 1 ex mazirbe 1 ex vägen
Gröngöling JD såg en vägen
Spillkråka 1 ex vägen 1 ex Mazirbe
Större hackspett enstaka
Vittryggig hackspett 2-3 trummade vägen
Mindre hackspett 1 ex mazirbe
Trädlärka enstaka
Sånglärka Förvånansvärt fåtalig mot vad man kunde tro. Hördes ofta men i ringa antal
Ladusvala enstaka dagligen
Hussvala 2 ex
Trädiplärka hördes hela tiden i tättingflockarna vid Kolka. 2 sjungande i skogsmiljö.
Ängspiplärka se sånglärka
Sidensvans Hördes hela tiden i tättingflockarna vid Kolka. Några rena flockar på 20-30 fåglar
Gärdsmyg täml allmän
Järnsparv 1 ex
Rödhake allmän
Buskskvätta 2 ex
Stenskvätta 1 ex vid restaurang Dundaga + 1
Svart rödstjärt 1 inte helt utfärgad hane dagligen radarstationen Kolka samt 1 vid lodgen.
Rödstjärt enstaka hördes ti on
Koltrast allmän
Björktrast enstaka
Taltrast allmän
Rödvingetrast ingen aning om hur många
Dubbeltrast påtagligt allmän på sträck
Svarthätta 1 hane radarstationen

Gransångare allmänt sjungande överallt
Lövsångare enstaka
Grönsångare 1 ex sista dagen sjöng vid lodgen
Kungsfågel endast ett par ex Kolka
Svartvit flugsnappare 1 hane mazirbe skola
Stjärtmes 1-2 ex på väg mot Livslust
Entita 1-2 ex
Talltita 1-2 ex
Tofsmes några ex sjöng runt Kolka
Svartmes enstaka
Blåmes enstaka påfallande fåtalig
Talgoxe se ovan
Nötväcka något ex
Trädkrypare enstaka hördes
Nötskrika enstak
Skata enstaka
Kaja enstaka
Kråka allmän
Korp allmän
Stare många sträckande i Kolka, några sjungande i bymiljö
Gråsparv enstaka
Pilfink 1 ex bodde med gråsparvar i storkbo
Bofink överallt 1000-tals Kolka
Bergfink se ovan
Gulhämpling 1 ex hördes Kolka
Grönfink enstaka samt bland sträckande tättingar i Kolka
Steglits 20-tal från bilen samt enstaka i tättingflockarna Kolka
Grönsiska 1000-tals sträckande
Hämpling enstaka bland tättingsträcket
Gråsiska se ovan
Mindre korsnäbb hördes ofta i Kolka Flera småflockar. Troligen fanns också större med i dessa flockar
Domherre enstaka med 2rysk” dialekt vid kolka och mazirbe
Stenknäck 4-5 ex under dagarna
Lappsparv 1 ex Kolka
Gulsparv täml allmän
Sävparv enstaka bland tättingarna i Kolka

Däggdjur

Älg 2 + 2
Kronhjort 2+ 1+ 2
Rådjur enstaka
Bäver sågsinte, men spåren syntes överallt ungefär som hemma...

Reptiler/amfibier

Skogsödlå 1 ex mazirbe
Vanlig groda samt kanske andra hördes i alla gölar
Vanlig padda promenerandes över vägen här och där

Nicke Helldorff